

Osnovna šola Hudinja

(NE)VARNA VOŽNJA V PROMETU

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtorji:

Nejc Godec, 9. b

Rene Rinc, 9. b

Gašper Nerat, 9. b

Mentorica:

Milica Šteger, PRU fizike in tehnične vzgoje

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, 2015

KAZALO

1. POVZETEK	3
2. UVOD	4
2.1. Cilji naloge.....	4
2.2. Hipoteze.....	4
2.3. Metode dela.....	4
3. TEORETIČNA IZHODIŠČA.....	5
4. OSREDNJI DEL	8
4.1. Rezultati ankete učencev.....	8
4.1.1. Spol in razred anketirancev	8
4.1.2. Ali si med vožnjo pripet z varnostnim pasom?	8
4.1.3. Ali opaziš, da starši prevozijo rdečo luč?	9
4.1.4. Ali starši med vožnjo uporabljajo mobilni telefon?	10
4.1.5. Kako dolgo se starši pogovarjajo po mobilnem telefonu?	10
4.1.6. Ali starši kot vozniki med vožnjo počnejo še kaj?	11
4.1.7. Ali starši kot vozniki ustavljajo pred preходом za pešce?	11
4.2. Rezultati ankete odraslih	12
4.2.1 Starost anketirancev.	12
4.2.2. Ali ste med vožnjo pripeti z varnostnim pasom?	12
4.2.3. Ali kdaj prevozite rdečo luč?	13
4.2.4. Ali kdaj prekoračite hitrost?.....	14
4.2.6. Ali med vožnjo opravljate še kaj?	16
4.3. Terensko delo	17
5. DISKUSIJA IN ZAKLJUČEK	19
6. PRILOGA.....	20
7. LITERATURA.....	23

1. POVZETEK

Ljudje smo udeleženi v prometu. Število vozil vsako leto narašča. To pomeni, da je na cestah vedno več avtomobilov, kolesarjev, pešcev.. Vedno bolj je pomembno, da se vsi držimo dogovorjenih pravi. Le tako bo naše potovanje varno in prijetno. O prometni varnosti se seznanjamo doma, v šoli, z njo nas seznanjajo tudi policisti. Zadnje čase se pojavljajo oglasi na televiziji, ki nas opozarjajo, da med vožnjo ni pametno uporabljati mobilnih telefonov. Strpna in pravilna vožnja pa sta pogoj za varnost v prometu. Z našo raziskovalno nalogo smo želeli raziskati nekaj dejavnikov, ki vplivajo na prometno varnost. S pomočjo ankete, ki smo jo razdelili osnovnošolcem in njihovim staršem, smo ugotavljali, kakšni udeleženci v prometu so. Zastavili smo jim vprašanja o hitrosti vožnje, telefoniranju med njo ter upoštevanju prometne signalizacije. Odpravili smo se še na teren. V bližnjem križišču smo opazovali promet in si zapisovali vse nepravilnosti. Na podlagi rezultatov smo ugotovili, da vozniki med vožnjo še vedno veliko govorijo po mobilnih telefonih in občasno prevozijo rdečo luč. Večina voznikov pa pogosto ustavlja pred prehodi za pešce.

2. UVOD

Vsi ljudje smo na nek način udeleženi v prometu. Kot kolesarji in pešci velikokrat opazimo, da vozniki v prometu kršijo pravila. To nas zelo moti. Zato smo se odločili, da bomo na to temo naredili raziskovalno nalogo. Zanimalo nas je tudi, koliko voznikov bo priznalo, da kršijo pravila. Podobna vprašanja smo postavili tudi učencem, saj nas je zanimalo kako vozijo njihovi starši. Rezultate anket smo preverili s terenskim delom. Na semaforiziranem križišču smo dopoldne in popoldne šteli promet in ob tem zapisovali kršitve voznikov. S to raziskovalno nalogo želimo spodbuditi mlajše, da opozarjajo starše o nepravilni vožnji. Tako bodo tudi starši posledično bolj pravilno in predvsem varno vozili.

2.1. Cilji naloge

Z nalogo smo želeli ugotoviti:

- koliko voznikov oz. sopotnikov uporablja varnostni pas
- v koliki meri vozniki upoštevajo rdečo luč na semaforju
- kako pogosto vozniki uporabljajo mobilni telefon
- če vozniki ustavljajo pred prehodom za pešce
- če vozniki med vožnjo počnejo še kaj drugega
- koliko voznikov prizna, da vozi nepravilno

2.2. Hipoteze

Postavili smo si naslednje hipoteze:

1. Vozniki pogosteje delajo prekrške zjutraj, saj se jim mudi v službo.
2. Starejši vozniki vozijo previdnejše in manj uporabljajo mobilni telefon.
3. Večina učencev je pripeta z varnostnim pasom.
4. Največkrat vozniki prekoračijo hitrost na avtocesti.
5. Več učencev prizna, da njihovi starši vozijo nepravilno, kot pa vozniki, ki smo jih anketirali.

2.3. Metode dela

Pri izdelavi raziskovalne naloge smo najprej poiskali podatki o prometni varnosti v Sloveniji in Celju. Našli smo jih na internetnih straneh policijske uprave.

Podatke za praktični del naloge pa smo pridobili z anketnima vprašalnikoma. Prvi vprašalnik so izpolnjevali učenci od 3. Do 7. Razreda. Anketo je izpolnilo 197 učencev naše šole.

Anketirali pa smo še voznike osebnih vozil, ki živijo na področju Hudinje v Celju. Teh anket je bilo 96.

Odšli smo še na teren. V semaforiziranem križišču smo šteli promet in ob tem opazovali vožnjo in navade voznikov.

3. TEORETIČNA IZHODIŠČA

Na začetku smo pregledali statistične podatke, ki smo jih našli na spletni strani policijske uprave RS. Presenetili so nas naslednji podatki o prometnih nesrečah v Sloveniji:

Tabela 1 prikazuje prometne nesreče in posledice v letih 2013/14

	Število prometnih nesreč	Število prometnih nesreč s smrtnim izidom	Število prometnih nesreč s tel. Poškodbami	Število prometnih nesreč z mat. škodo
2013	18.950	116	6464	12.370
2014	18.232	97	6.156	11.979
Primerjava 2014/2013	-4 %	-16%	-5%	-3%

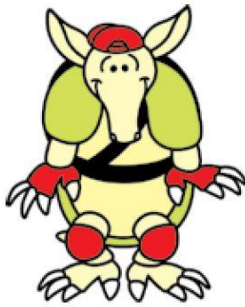
Presenetilo pa nas je, da se je kljub zmanjšanemu številu prometnih nesreč povečalo število kršitev. Ponovno ob primerjavi let 14/13 se je povečalo število kršitev cestnoprometnih predpisov od 309.508 na 326.153, kar je 5% več.

Podrobneje so nas zanimali statistični podatki za področje Celja. Podatkov za leto 2014 še ni na voljo. Zato smo prebrali poročilo o letu 2013 in ugotovili, da se je tudi na celjskem področju zmanjšalo število prometnih nesreč, povečalo pa število kršiteljev cestnoprometnih predpisov. Kljub temu, da se je število kršitev povečalo za 39,6% je primerljivo s šestletnim povprečjem. Policisti so izvedli 25 regijskih poostrenih nadzorov. Le-ti so bili usmerjeni v ugotavljanje tistih kršitev, ki so poglavitni vzroki za povzročitve nesreč oz. njihovih posledic. Te pa so: hitrost, alkohol in varnostni pas.

Za zmanjšanje števila nesreč policisti izvajajo številne preventivne akcije. Nekatere lahko vidimo v obliki reklamnih oglasov na televiziji, zgibank in plakatov, obiskujejo osnovne in srednje šole, ... Če naštejemo nekaj naslovov preventivnih akcij: Kadar voziš, ne uporablaj telefona; Red je vedno pas pripet; Varnostni pas – pripni svoje življenje, Bodi preVIDEN...

Še nekaj zanimivosti. ALI STE VEDELI?

- Odrasel človek lahko z močjo rok in nog zadrži težo telesa ob trku le do hitrosti **7 km/h**.
- Pri trku vozila, ki vozi s hitrostjo 50 km/h, deluje na naše telo enaka sila, kot če bi **padli 10 m** globoko. Pri večjih hitrostih pa ta sila skokovito narašča.
- Strokovnjaki so ugotovili, da bi bilo med vozniki in potniki v avtomobilih **40 % manj žrtev**, če bi vsi uporabljali varnostne pasove.

PASAVČEK JE MOJ PRIJATELJ,
Z NJIM JE V AVTU VEDNO VARNO,
VOZIT SE JE RES ZABAVNO,
ČE VSI VEMO KAJ JE RED:
RED JE VEDNO PAS PRIPET!

OČKU REČEM AL PA MAMI,
DA ME S PASOM VARNO SPRAVI,
VSI NAJ VEMO, KAJ JE RED:
RED JE VEDNO PAS PRIPET!

Slika 2: Reklamni plakat

Med vožnjo je prepovedana uporaba mobilnega telefona. Izjemoma ga lahko uporabljamo, če si pomagamo z aparatom za prostoročno telefoniranje. V več evropskih državah so izvedli raziskave, kako telefoniranje vpliva na voznika in njegove reakcije. Med pisanjem SMS sporočila voznik ni pozoren na dogajanje na vozišču kar 4 krat več časa, kot pri normalni vožnji. Na Nizozemskem so ugotovili, da kar 50% mladih moških voznikov med vožnjo telefonira, v Angliji naj bi v tej starostni skupini bilo takšnih 36%. V Sloveniji naj bi 57% telefonskih razgovorov opravili med vožnjo. Slovenski policisti so do sredine decembra 2013 zaznali 19466 kršitev s področja uporabe mobilnega telefoniranja. To je 7% več kot leta 2012 in 255% več kot leta 2007. Po tujih raziskavah uporaba telefoniranja v avtomobilu vpliva na:

- Slabši reakcijski čas (50% slabši)
- Počasneje zaznavanje in reagiranje na prometno signalizacijo
- Daljši zavorni čas
- Zmanjšano zaznavanje okolice in prometa
- Večje tveganje pri odločitvah

Raziskava o uporabi mobilnega telefona je bila v Sloveniji narejena 2012. Ugotovili so, da 25,3 % voznikov uporablja mobilni telefon, predvsem na dolgih vožnjah. Od tega polovica uporablja napravo za prostoročno telefoniranje. Večina voznikov se strinja, da je takšno početje nevarno. Podatkov, koliko ljudi je pri nas na cestah umrlo oz. se poškodovalo zaradi telefoniranja med vožnjo, ni. Za dokazovanje bi potrebovali spremembo zakonodaje, ki bi omogočala vpogled v baze mobilnih operaterjev.

Slika 3 prikazuje reklamno sporočilo iz preventivne akcije

Vozniki ob opravljanju voziškega izpita spoznajo zakonodajo, ki predpisuje pravila glede omejitve hitrosti, razvrščanja vozil, obveznemu pripenjanju potnikov z varnostnim pasom, uporabe mobitela med vožnjo, upoštevanje prometne signalizacije... V kakšni meri pa ta upoštevajo, je zanimalo tudi nas.

4. OSREDNJI DEL

4.1. Rezultati ankete učencev

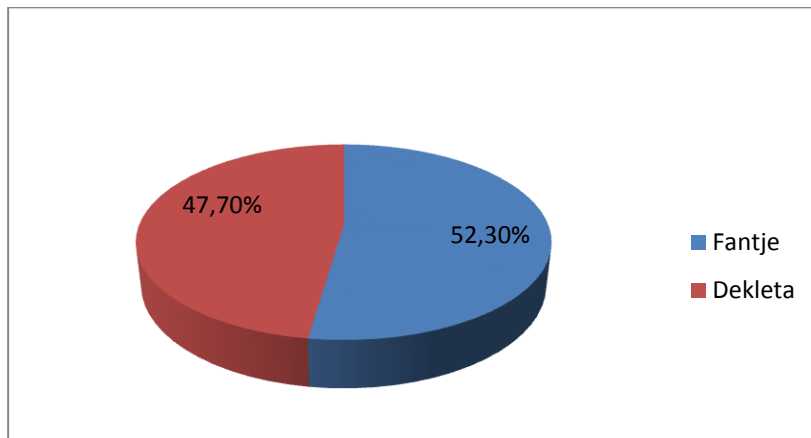
Anketirali smo 197 učencev od 3. – 7. razreda, od tega je bilo 43 učencev 3. razreda, 43 učencev 4. razreda, 46 učencev 5. razreda, 31 učencev 6. razreda in 34 učencev 7. razreda. Prva dva razreda smo izključili iz ankete zaradi slabšega branja, zadnja dva razreda pa nismo anketirali zaradi večjega števila neresnih odgovorov.

4.1.1. Spol in razred anketirancev

Tabela 2 prikazuje spol anketirancev.

Fantje	Dekleta
103	94

Graf 1 prikazuje spol anketirancev v odstotkih

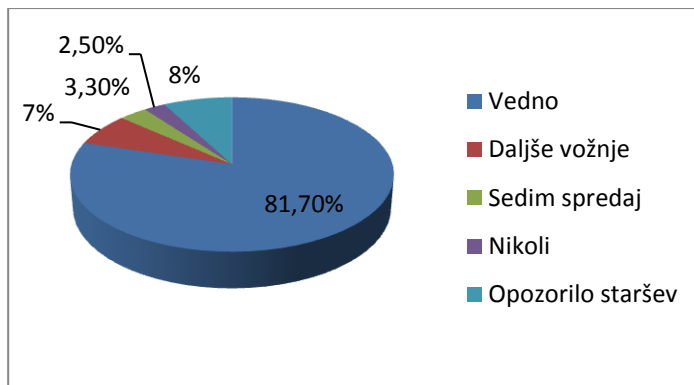
4.1.2. Ali si med vožnjo pripet z varnostnim pasom?

Tabela 3 prikazuje število učencev pripetih z varnostnim pasom

	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Skupaj
Vedno	36	33	42	27	23	161
Daljše vožnje	4	3	2	3	2	14
Sedim spredaj	0	0	0	0	6	6
Nikoli	0	3	0	0	2	5
Opozorilo staršev	3	3	1	1	0	8
Drugo	0	1	0	0	2	3

Graf 2 prikazuje prijetost z varnostnim pasom v odstotkih.

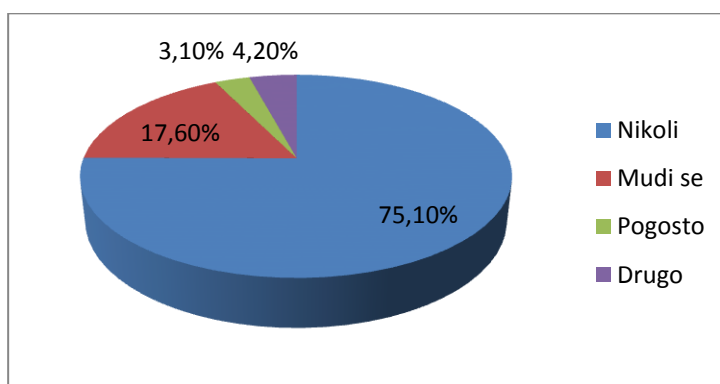
Rezultati: Kot lahko vidimo v grafu je med vožnjo veliko učencev pripeta z varnostnim pasom. Kljub temu pa bi morali biti pripeti prav vsi udeleženci. Glede na hitrosti vožnje, ki so v naseljih lahko 50 km/h, ljudi pa se lahko z rokami oz. nogami zadržimo do hitrosti 7 km/h. Učenca sta pod možnostjo drugo zapisala, da ni pripet ker nimajo avtomobila oz. v rokah drži predmete.

4.1.3. Ali opaziš, da starši prevozijo rdečo luč?

Tabela 4 prikazuje vožnjo pri rdeči luči.

	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Skupaj
Nikoli	34	31	36	27	17	145
Mudi se	6	5	5	2	16	34
Pogosto	3	1	1	1	0	6
Drugo	0	3	3	1	1	8

Graf 3 prikazuje vožnjo čez rdečo luč v odstotkih.

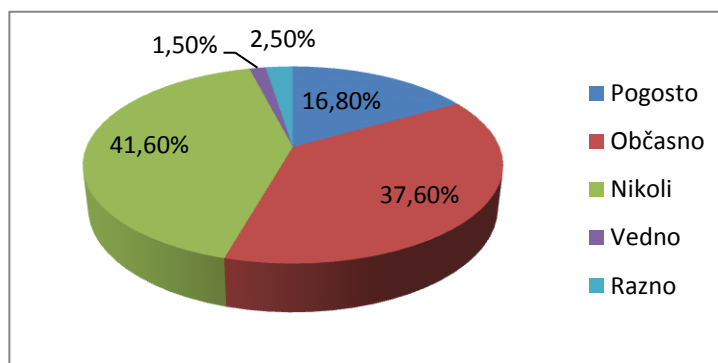
Rezultati: Ugotovimo lahko, da kar 17,6 % voznikov prevozi rdečo luč, če se jim mudi. Zanimivo je, da to pogosteje opazijo učenci 7. razredov. Med možnostjo drugo so učenci zapisali, da se to dogaja le 1-2 krat letno ali pri prehodu oranžne luči v rdečo.

4.1.4. Ali starši med vožnjo uporabljajo mobilni telefon?

Tabela 5 prikazuje kako pogosto učenci zaznajo uporabo mobilnega telefona med vožnjo.

	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Skupaj
Pogosto	12	5	4	4	8	33
Občasno	19	16	15	10	14	74
Nikoli	12	16	27	16	11	82
Vedno	0	2	0	0	1	3
Drugo	0	4	0	1	0	5

Graf 4 prikazuje pogostost uporabe mobilnega telefona med vožnjo

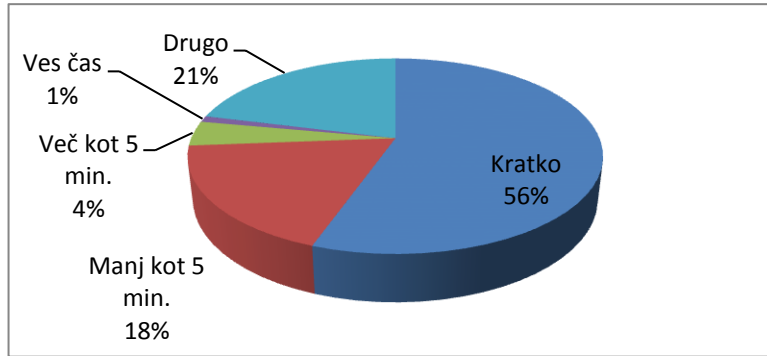
Rezultati: iz odgovorov smo ugotovili, da 37,6 % staršev občasno govori po telefonu. Morda bi bilo smiselno učence še povprašati, če starši uporabljajo napravo za prostoročno telefoniranje. V vsakem primeru pa strokovnjaki odsvetujejo pogovore med vožnjo zaradi zbranosti. Zanimivi so bili odgovori učencev predvsem 4. razreda pod razno. Starši uporabijo mobilni telefon samo, če česa zmanjka in morajo mimogrede po nakupih, snemajo avtomobile ali če je res nujno.

4.1.5. Kako dolgo se starši pogovarjajo po mobilnem telefonu?

Tabela 6 prikazuje odgovore učencev glede dolžine govorjenja

	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Skupaj
Na kratko	22	28	25	19	15	109
Manj kot 5 min	12	8	6	3	7	36
Več kot 5 min.	3	2	0	0	3	8
Ves čas	1	0	0	0	1	2
Drugo	5	5	15	9	8	42

Graf 5 prikazuje odgovore učencev v odstotkih

Rezultat: To vprašanje je bilo mišljeno kot dopolnilno vprašanje o uporabi mobilnega telefona med vožnjo. Nanj so odgovorili vsi učenci, zato je bilo 21% odgovorov da se sploh ne pogovarjajo. Glede na prejšnje vprašanje bi moralo biti takih odgovorov še več.

4.1.6. Ali starši kot vozniki med vožnjo počnejo še kaj?

Tabela 7 prikazuje odgovore učencev glede dejavnosti voznikov med vožnjo.

	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	Skupaj
Prehranjujejo	1	3	0	0	1	5
Kadijo	3	4	0	2	0	9
Pijejo	4	3	2	1	2	12
Mirijo otroke	10	6	5	1	11	33
Drugo	24	24	39	27	22	136

Rezultat: Učenci so odgovorili da starši le vozijo in ne počnejo nič drugega v 69,7%, da mirijo otroke pa je menilo 17% anketirancev. Ostali odgovori so bili še: poslušajo glasbo, se pogovarjajo, sitnarijo....

4.1.7. Ali starši kot vozniki ustavljajo pred prehodom za pešce?

Tabela 8 predstavlja pogostost ustavljanja pred prehodom za pešce.

	Število odgovorov	Odgovori (%)
Vedno ustavijo	136	69,4
Pogosto ustavijo	46	23,5
Nikoli	6	3,1
Drugo	8	4,0

Rezultat: Po odgovorih otrok lahko sklepamo, da so vozniki posebej obzirni do pešcev, saj ustavljajo pred prehodi za pešce v kar 92,9 %.

4.2. Rezultati ankete odraslih

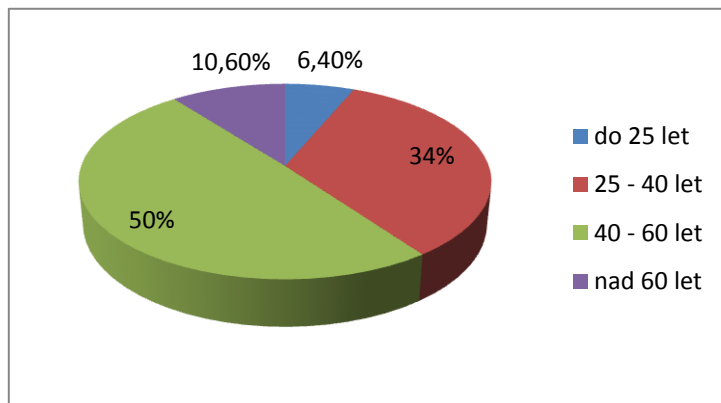
V našem šolskem okolišu smo izvedli anketo med vozniki različnih starosti. Med izvajanjem ankete smo morali biti zelo potrpežljivi in vztrajni, da smo uspeli anketirati 94 odraslih. Anketo je izpolnilo 51 moških (54,3%) in 43 žensk (45,7%).

4.2.1 Starost anketirancev.

Tabela 9 prikazuje spol in starost anketirancev.

	Moški	Ženske
Do 25 let	2	4
Od 25 do 40 let	19	13
Od 40 do 60 let	24	23
Več kot 60 let	7	4

Graf 6 prikazuje starostne skupine anketirancev.

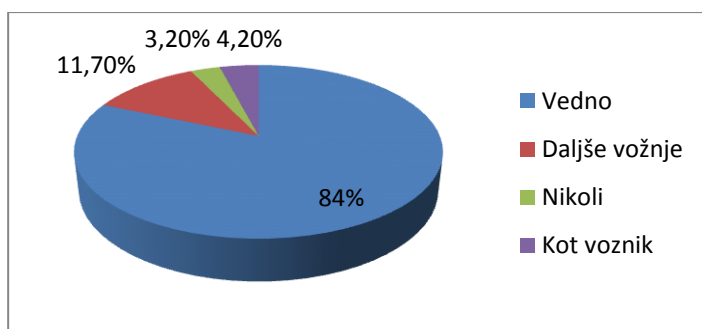
Večina anketirancev je delovno aktivnih, zato mislimo, da so vsak dan udeleženi v prometu kot vozniki.

4.2.2. Ali ste med vožnjo pripeti z varnostnim pasom?

Tabela 10 prikazuje koliko odraslih se pripenja z varnostnim pasom.

	Moški	Ženske	Skupaj
Vedno	45	34	79
Le na daljše vožnje	3	8	11
Nikoli	1	2	3
Samo kot voznik	3	1	4
Drugo	0	0	0

Graf 7 prikazuje odstotek voznikov pripetih z varnostnim pasom.

Iz grafa lahko razberemo, da se 84% voznikov vedno priveže z varnostnim pasom.

Ker nas je zanimala razlika med upoštevanjem tega pravila med mlajšimi vozniki-do 40 let in starejšimi, smo prešteli ankete in ugotovili naslednje:

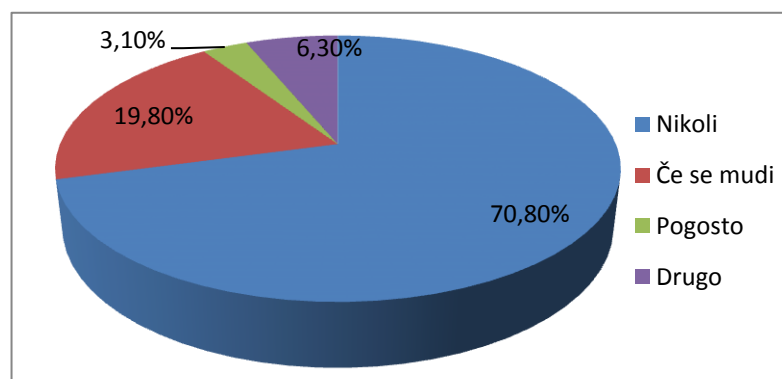
- Vedno se pripne 89,9% starejših in 69,2% mladih voznikov
  - Samo za daljše vožnje se pripne 3,5% starejši in kar 20,5% mlajših voznikov
- Sklepamo lahko, da so starejši vozniki bolj previdni in bolj upoštevajo zakonodajo in na način skrbijo za svojo varnost.

4.2.3. Ali kdaj prevozite rdečo luč?

Tabela 11 prikazuje koliko voznikov prevozi rdečo luč.

	Moški	Ženske	Skupaj
Nikoli	34	34	68
Če se mudi	13	6	19
Pogosto	3	0	3
Drugo	2	4	6

Graf 8 nam predstavlja koliko odstotkov voznikov prevozi rdečo luč.

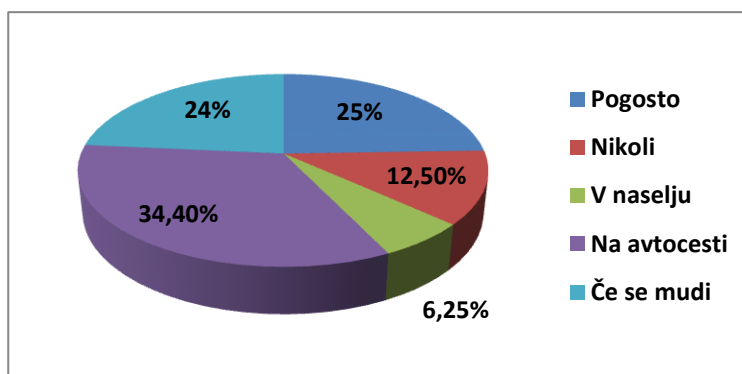
Iz grafa lahko razberemo, da 70% voznikov nikoli ne prevozi rdeče luči.

4.2.4. Ali kdaj prekoračite hitrost?

Tabela 12 prikazuje koliko odstotkov odraslih prekorači hitrost.

	Moški (%)	Ženske (%)	Skupaj (%)
Pogosto	15	9	24
Nikoli	3	9	12
Le v naselju	2	4	6
Na avtocesti	22	11	33
Če se mi mudi	11	12	23

Graf 9 prikazuje kdaj oz. kje in koliko odstotkov voznikov prekoračuje hitrost.

Moški pogosteje prekoračijo hitrost na avtocesti, ženske pa v naselju. Ugotovitev, ki nas je presenetila je, da v skoraj enakem odstotku prekoračijo hitrost tako moški kot ženske, če se jim mudi.

Hipotezo, da ljudje prekoračijo hitrost predvsem na avtocesti, smo delno potrdili, saj to počnejo moški v 22%. Moški prav tako v večji meri pogosto prekoračijo hitrost in sicer v 15%, takšnih žensk pa je 9%.

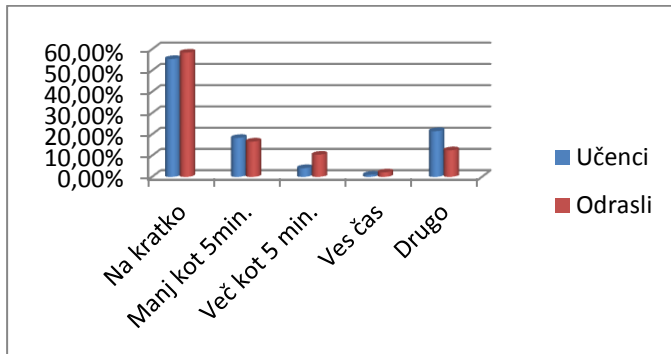
4.2.5. Ali kot voznik govorite po mobilnem telefonu?

Anketirance smo razdelili v dve skupini. Med starejše voznike smo uvrstili tiste nad 40 let starosti. Takšnih anketirancev je bilo 58. Ostalih 38 oseb spada med mlajše voznike.

Tabela 13 prikazuje odgovore anketirancev glede uporabe mobilnega telefona med vožnjo, zapisane v odstotkih.

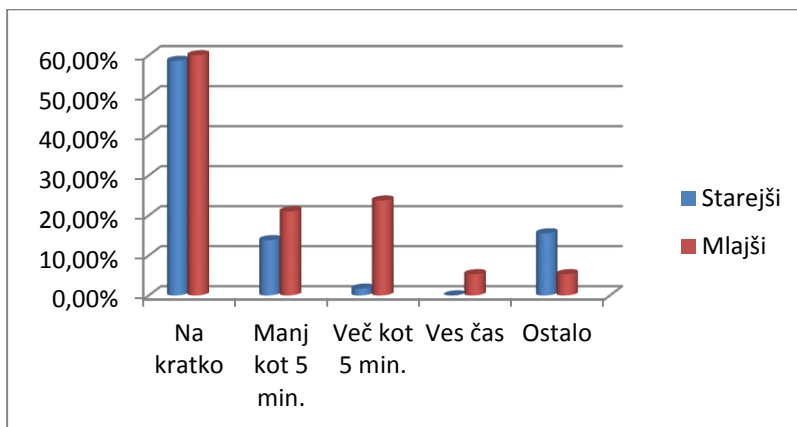
	Število v odstotkih - skupaj	Število v odstotkih - starejši	Število v odstotkih - mlajši
Na kratko odgovorijo	58,4	58,6	60
Manj kot 5 min.	16,6	13,5	21
Več kot 5min.	10,4	1,7	23,7
Ves čas vožnje	2,1	0	5,3
Drugo - nikoli	12,5	15,5	5,3

Graf 10 prikazuje primerjavo odgovorov učencev in odraslih glede uporabe mobilnega telefona med vožnjo v odstotkih.

Ob primerjavi odgovorov učencev in odraslih glede uporabe mobilnega telefona lahko zaključimo, da se v 50% vozniki na kratko oglašijo. Še največja razlika je pri odgovoru drugo (nikoli), kjer to trdi 21,5% učencev, odraslih je pa takšnih le 12,5%. Obstaja možnost, da starši ali sorodniki učencev manj uporabljajo mobilni telefon med vožnjo, če imajo mlade sopotnike.

Graf 11 prikazuje razliko v dolžini in načinu uporabe mobilnih telefonov med starejšimi in mlajšimi vozniki.

Iz grafa lahko razberemo, da največja razlika nastaja pri daljšem telefoniranju. Mlajši vozniki kar v 23% uporabljajo storitve mobilnih telefonov dlje kot 5 min. Predvidevamo da je razlog v drugačnem življenjskem slogu. Med možnostjo ostalo so namreč starejši vozniki zapisali da nimajo mobilnega telefona oz. da po potrebi ustavijo in šele nato opravijo telefonski razgovor. Teh odgovorov pri mlajših voznikih nismo zasledili. Po opravljenih raziskavah v EU je področje uporabe mobilnih telefonov za varnost v prometu izredno nevarno, saj vozniki niso dovolj fizično in psihično skoncentrirani na samo vožnjo. Našo drugo hipotezo, da starejši vozniki manj uporabljajo navedene naprave smo torej potrdili.

4.2.6. Ali med vožnjo opravljate še kaj?

Zanimalo nas je, če vozniki med vožnjo opravljajo še kakšne druge dejavnosti npr. se prehranjujejo, kadijo...

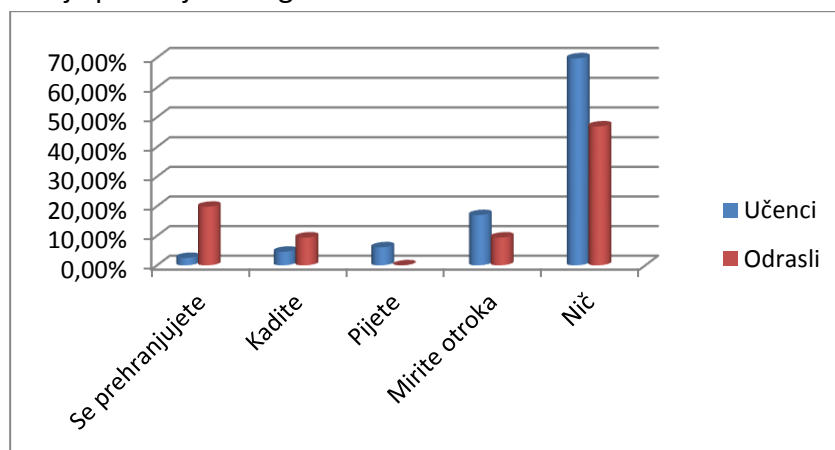
V tabeli 14 so v odstotkih prikazane ostale dejavnosti med vožnjo.

	Odrasli skupaj v odstotkih
Se prehranjujete	19,8
Kadite	9,4
Pijete	14,6
Mirite otroka	9,4
Drugo	46,9

V anketi bi morali ponuditi še odgovor nič. Večina anketirancev je pod drugo napisala ravno to. Ena anketiranka je še zapisala, da posluša radio.

Odgovore odraslih oseb smo primerjali z odgovori učencev.

Graf 12 prikazuje primerjavo odgovorov odraslih in učencev v odstotkih

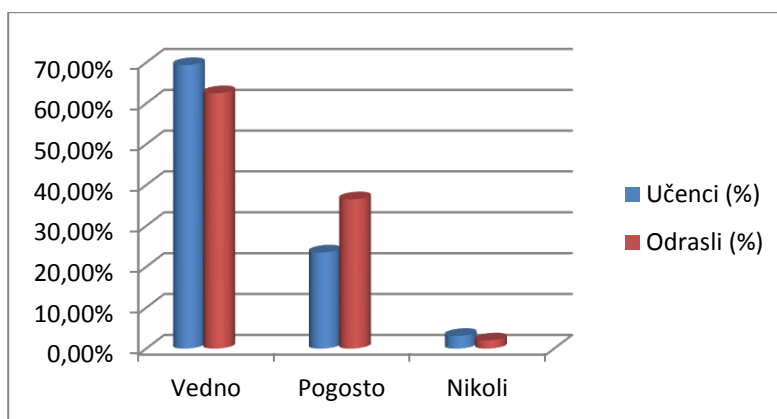

Iz grafa 12 lahko razberemo, da prihaja do odstopanj pri večini odgovorov. Da se v avtomobilu med vožnjo vozniki prehranjujejo trdi 2,5% učencev, odraslih pa 19,8%. Da le vozijo, je odgovorilo 46,9% odraslih in 69,8% učencev. Do razlik v odgovorih prihaja verjetno zato, ker vsi odrasli niso starši oz. ne vozijo več otrok, saj so le-ti že odrasli. Odstotek odgovorov pa ni preveč zadovoljiv, saj bi morali biti vozniki osredotočeni samo na vožnjo.

4.2.7. Ali kot vozniki ustavite pred prehodom za pešce?

V grafu 14 so prikazani odgovori učencev in odraslih glede ustavljanja pred prehodi za pešce v odstotkih

Učenci in odrasli so odgovorili, da vedno ali vsaj pogosto ustavljajo pred prehodi za pešce. Tako trdi 92,9% učencev in 98% odraslih. S takšnimi odgovori smo lahko zadovoljni, saj so pešci v prometu med bolj ogroženimi.

4.3. Terensko delo

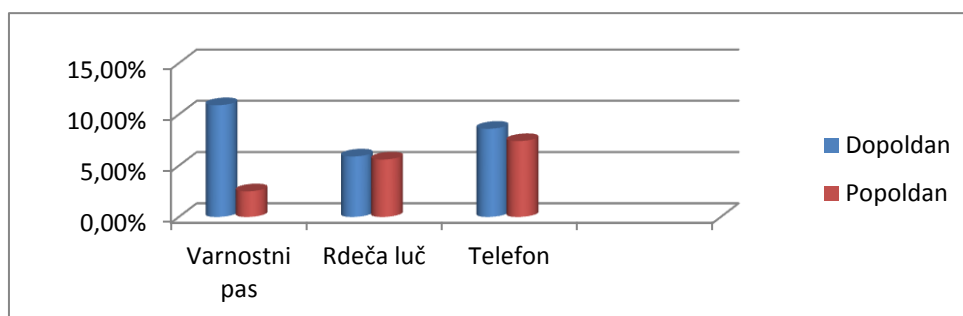
Odpravili smo se v semaforizirano križišče v bližini šole. Križišče se nahaja med Mariborsko cesto, Cesto v Trnovlje in Podjavorškovo ulico. Opazovanje in štetje prometa smo opravili dvakrat. Prvič v torek, 2. 12. 2014 od 16.00-17.00 ure. Naslednje opazovanje pa smo izvedli v četrtek, 11.12. 2014, dopoldan, med 7.30 in 8.30. Opazovali smo promet in si ob tem zapisovali:

- Število vseh vozil v smeri Hudinje proti Celju.
- Število voznikov, ki niso bili pripeti z varnostnim pasom.
- Število voznikov, ki so prevozili oranžno oz. rdečo luč.
- Voznike, ki so uporabljali mobilne telefone.

Delo je bilo zahtevno zaradi velike gostote prometa. Zbrane podatke smo prikazali v tabeli 15:

	Varnostni pas	Rdeča luč	Telefon
Št. vozil 1014 (dop.)	111	60	87
Št. vozil 984 (pop.)	25	55	73

V grafu 15 smo prikazali podatke o treh opazovanih prekrških v odstotkih.

Iz grafa razberemo, da je razlika med uporabo varnostnega pasu 8,4%. Predvidevamo, da se ljudem dopoldan bolj mudi, zato se verjetno pozabijo pripeti z varnostnim pasom. Pri ostalih dveh opazovanjih so bili rezultati skoraj enaki. Rdečo luč je prevozilo 5,9% oz. 5,6% voznikov popoldan. Mobilni telefon pa je uporabljalo 8,6% oz. 7,4% voznikov. Glede na podatke, ki smo jih ugotovili v anketi so ti rezultati spodbudni. Vedno več voznikov tudi uporablja napravo za prostoročno telefoniranje.

5. DISKUSIJA IN ZAKLJUČEK

Vsi smo udeleženi v prometu. Učenci smo predvsem kot pešci in kolesarji med bolj ogroženimi. Včasih smo deležni kakšne neprijetne izkušnje, zato smo želeli preveriti kaj pa o upoštevanju prometnih pravil menijo ostali učenci in njihovi starši. Anketo smo izvedli med učenci 3., 4., 5., 6., in 7. razredov, saj menimo, da v tem starostnem obdobju odgovarjajo na zastavljena vprašanja dovolj zavzeto in resno.

Predvideli smo, da vozniki ob jutrih, ko se jim mudi v službo, delajo prekrške pogosteje. Na terenu- bližnjem križišču smo to preverjali. Ugotovili smo, da je zjutraj 8,4% voznikov manj pripetih z varnostnim pasom, kot v popoldanskem času. Odstotek voznikov, ki prevozijo rdečo oz. oranžno luč, pa je skoraj enak dopoldan in popoldan. Prav tako vozniki v enakem odstotku uporabljajo mobilni telefon, ne glede na uro opazovanja. Zato smo našo prvo hipotezo, da vozniki zjutraj delajo prekrške pogosteje, le delno potrdili.

Predvidevali smo, da so starejši vozniki previdnejši kot mlajši. Razliko smo ugotovili pri pripenjanju z varnostnim pasom. Starejši se pripenjajo v 89,9 %, mlajši pa v 69,2%. Razlika je tudi pri uporabi mobilnega telefona. Mlajši se v 23% pogovarjajo dlje časa, medtem ko takšnih med starejšimi skoraj ni. Drugo hipotezo, da so starejši vozniki previdnejši, lahko potrdimo.

Večina učencev je potrdila našo tretjo hipotezo, da se pripenjajo z varnostnim pasom. 81,7% učencev trdi, da so redno pripeti, 8% pa je takšnih, ki se pripnejo šele na opozorilo staršev. 7% otrok trdi, da se pripnejo na daljše vožnje. Ta odstotek je morda še višji, saj ob opazovanju učencev, ki jih v šolo in domov pripeljejo starši, opazimo veliko, ki niso pripeti.

V naši četrti hipotezi smo predvideli, da vozniki prekoračijo hitrost predvsem na avtocestah. To hipotezo smo potrdili le delno, saj smo iz ankete ugotovili, da je to značilno za moške. Ti na avtocestah v 22% prekoračijo dovoljeno hitrost.

V peti hipotezi smo predvidevali, da bodo učenci o svojih starših (odraslih) kot voznikih bolj ostri, kot odrasli sami. Vendar se odgovori učencev in odraslih glede vožnje skozi rdečo luč, uporabo mobilnega telefona in ustavljanja pred prehodi za pešce ne razlikujejo bistveno. Zadnjo hipotezo smo zato ovrgli.

Glede na rezultate anket in opazovanja na terenu bi lahko ugotovili, da bo potrebno nadaljevati s preventivnimi ukrepi policije, izobraževanja otrok in odraslih, da se bo prometna kultura voznikov izboljševala.

6. PRILOGA

ANKETA

Dragi učenec/ učenka!

Učenci 9. b razreda pripravljamo raziskovalno nalogo o varnosti v cestnem prometu. V ta namen smo sestavili anketo, ki je anonimna. Veseli bomo, če jo boš izpolnil. Hvala.

1. Obkroži.
  - a) Spol: MOŠKI   ŽENSKI
  - b) Razred: 3.r.   4.r.   5.r.   6.r.   7.r.
2. Ali si med vožnjo z avtomobilom pripet z varnostnim pasom?
  - a) vedno
  - b) samo na dolge vožnje
  - c) če sedim spredaj
  - d) nikoli
  - e) če me starši opozorijo
  - f) drugo: _____
3. S starši se pelješ v avtomobilu. Ali opaziš, da prevozijo rdečo luč?
  - a) nikoli
  - b) samo če se jim mudi
  - c) pogosto
  - d) drugo: _____
4. Ali starši medtem ko vozijo avtomobil, uporabljajo mobilni telefon.
  - a) pogosto
  - b) občasno
  - c) nikoli
  - d) vedno
  - e) drugo: _____
5. Če starši kot vozniki govorijo po mobilnem telefonu:
  - a) le na kratko odgovorijo
  - b) se pogovarjajo manj kot 5 minut
  - c) se pogovarjajo več kot 5 minut
  - d) govorijo ves čas vožnje
  - e) drugo: _____
6. Ali starši kot vozniki med vožnjo:
  - a) se prehranjujejo
  - b) kadijo
  - c) pijejo
  - d) mirijo otroka
  - e) drugo: _____
7. Ali starši kot vozniki ustavljajo pred prehodom za pešce:

- a) vedno
- b) pogosto
- c) nikoli
- d) drugo: _____

ANKETA - starši

Spoštovani!

Učenci 9. razreda OŠ Hudinja pripravljamo raziskovalno nalogo o varnosti v cestnem prometu. V ta namen smo sestavili anketo, ki je anonimna. Veseli bomo, če jo boste izpolnili. Hvala.

8. Obkroži.   Spol: MOŠKI   ŽENSKI
Starost: a) do 25 let
                          b) od 25 do 40 let
                          c) od 40 do 60 let
                          d) več kot 60 let
9. Ali ste med vožnjo z avtomobilom pripeti z varnostnim pasom?
g) vedno
h) samo na dolge vožnje
i) nikoli
j) samo kot voznik
k) drugo: _____
10. Ali se zgodi, da med vožnjo prevozite rdečo luč?
e) nikoli
f) samo če se vam mudi
g) pogosto
h) drugo: _____
11. Ali kdaj prekoračite hitrost?
a) Pogosto
b) Nikoli
c) Le v naselju
d) Le na avtocesti
e) Če se mi mudi
12. Koliko časa imate voziško dovoljenje?
a) Manj kot 5 let
b) Med 5 in 15 let

- c) Med 15 in 30 let
- d) Med 30 in 50 let
- e) Več kot 50 let

13. Če kot voznik govorite po mobilnem telefonu:

- f) le na kratko odgovorite
- g) se pogovarjate manj kot 5 minut
- h) se pogovarjate več kot 5 minut
- i) govorite ves čas vožnje
- j) drugo: _____

14. Ali kot vozniki med vožnjo:

- f) se prehranjujete
- g) kadite
- h) pijete
- i) mirite otroka
- j) drugo: _____

15. Ali kot vozniki ustavljate pred prehodom za pešce:

- e) vedno
- f) pogosto
- g) nikoli
- h) drugo: _____

7. LITERATURA

- <http://www.policija.si/images/stories/Statistika/PrometnaVarnost/2014/Jan-dec2014.pdf>
- http://www.policija.si/images/stories/PUCE/PDF/Statistika/PUCE_letno_porocilo_2013.pdf
  - *Preventivna akcija o uporabi mobilnega telefona med vožnjo – raziskava 1. del* (2012). Javna agencija RS za varnost prometa.
- <http://www.policija.si/index.php/preventiva-/prometna-varnost-category-blog/7424-varnostni-pas-pripni-svoje-ivljenje>
- viri fotografij: <http://www.keepyourchildsafe.org/kidsactivitypage/roadrage.gif>
- <http://www.policija.si/index.php/preventiva-/prometna-varnost-category-blog/7424-varnostni-pas-pripni-svoje-ivljenje>
- http://www.policija.si/images/stories/Preventiva/PrometnaVarnost/PDF/Akcijski_na crt_mobilni_telefon_2014.pdf